

Vliv moderních komunikačních technologií na mezilidskou komunikaci

K sepsání této úvahy mne vedlo několik otázek nad, kterými jsem již dříve sám pro sebe přemýšlel. Mnohdy jsem ve svých rozjímání došel k názoru, že moderní moderní komunikační prostředky mohou výrazně devalvovat hodnotu sdělovaných slov, stejně tak jako lidskou blízkost obecně. Na začátek bych ale nahlédl do historie, do doby vynálezu komunikačního prostředku, který nás stále obklopuje a stále se modernizuje.

Druhého června 1875 byl postaven první telefon Alexandrem Grahamem Bellem. Nebudu zde rozebírat technické detaily ani legendy, které se ke vzniku telefonu vážou. Důležité je říci, že původní Bellův záměr byl vytvořit jen jakýsi rozhlas po drátě, který by na poštách a železnicích nahradil telegraf. Bohužel jako takový byl telefon odmítnut, neboť telegraf se ukazoval pro dálkové přenosy jako mnohem spolehlivější než přenos hlasu telefonem. Bell a jeho spolupracovníci si uvědomili, že telefon není cíl ale prostředek, že není důležité co lidem nabízí ale co lidem zprostředkuje. Ano, telefon se stal úspěšným až když byl nabízen jako něco co člověku umožní být ve spojení s blízkými, přáteli či obchodními partnery. Najednou bylo možné slyšet hlas někoho až dosud nedostupného, velmi blízko a rozmlouvat s ním jako kdyby stál vedle nás. Není potřeba zdůrazňovat jak úspěšné rozhodnutí Bell učinil. Od doby tohoto vynálezu mají lidé nekonečnou potřebu být připojeni k jakémukoliv médiu, na kterém je připojen ještě někdo jiný.

Bohužel tato „stále on-line“ praxe sebou přináší několik nepříjemných fenoménů, které mají několik společných jmenovatelů. Jeden z nich je dle mého názoru *strach*. Kolikrát zazněla věta „*až tam dojedete dej mi vědět, že jste v pořádku*“ nebo velmi podobná „*zavolej kdy se vrátíš ať nemám strach*“ nebo velmi populární „*dlouho jsi se nezval/a, je všechno v pořádku?*“. Stal se snad svět po příchodu telefonu nebezpečnějším? Nikoliv, jen jsme si prostě zvykli mít neustálý byt' je umělý kontakt s naším okolím. Myslím, že není potřeba zdůrazňovat o kolik se stal svět „nebezpečnějším“ s příchodem telefonů mobilních, „*Kde jsi, je všechno v pořádku?*“ „*Neboj, už jsem v naší ulici – parkuju*“. Paranoia došla tak daleko, že už své blízké nenavštěvujeme jen v předpokládaný čas doma „*Ted' mu/jí nevolej, chodí z práce až po pátý*“ ale nyní už své okolí kontrolujeme kdykoliv a kdekoliv. Dříve pokud nebylo možné někomu se dovolat v pět hodin, tak bylo zjevné že je asi ještě na cestě z práce. Dnes už situaci pro jistotu mobilně kontrolujeme od půl čtvrté ať je osoba při cestě domu ve větším „bezpečí“.

Další vlastností, kterou „on-line šílenství“ podporuje, je určitá nesamostatnost. Než by se člověk zamyslel, radši šestkrát zavolá. Nikdo si nedohodne přesné místo ani čas srazu, všechno se „upřesní během dne“ ironicky lze jen dodat, pokud to baterie a signál dovolí. A tak telefon stále zvoní a zvoní, a nezbyvá než ho vypínat v případě kdy člověk potřebuje také chvílku pro sebe. A tak zvyšujeme strach těch, co nás „*ted' musí nutně slyšet*“ a nebo nervozitu těch, kteří „*se potřebují v rychlosti na něco zeptat*“.

Poslední fenomén se týká spíše SMS zpráv E-mailů a ICQ. Všechna tato textově orientovaná média postrádají něco co by se dalo nazvat jako emoční náboj. Kolik nepříjemností již člověk řešil, když vtip byl pochopen jako urážka nebo lehká nadsázka vzbudila plané naděje? Textová komunikace je mnohdy vnímána jako „light“ verze komunikace něco rychlého, možná trochu neosobního, jako letmý polibek nebo tlachání před školou. Něco co protistranu tolik neotravuje když jí chcete něco sdělit. Bohužel tento způsob komunikace trochu devalvoval obsah sdělení. Mnoho lidí se uchyluje ke sdělování „nepříjemných“ zpráv touto formou. Člověk nemusí nic vysvětlovat a přesto dostojí slušnosti a nehraje „mrtvého brouka“. Ženská část obyvatelstva zase stále vysílá požadavek „*piš mi*“. Je jedno co, jen svým ženám prostě piště. Proč? Jakou má takové sdělení cenu?

Omlouvám se čtenáři, že mé zamyšlení vyznělo trochu kriticky ke komunikačním prostředkům současnosti. Přiznávám se, že i já jsem obětí on-line šílenství a vše výše popsání platí i pro mě. Snažím se ale nad věcmi stále trochu přemýšlet abych měl vždy, byt' jen minimální ale přesto nadhled – ten se bude hodit vždycky.